

Bruxelles, 20 ianuarie 2020
(OR. en)

5033/20

CFSP/PESC 5
COPS 3
CLIMA 3
DEVGEN 2
ENV 5
ONU 2
RELEX 3

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Delegațiile

Subiect: Concluziile Consiliului privind diplomația în domeniul climei

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind diplomația în domeniul climei, astfel cum au fost adoptate cu ocazia celei de a 3742-a reuniuni a Consiliului desfășurate la 20 ianuarie 2020.

Concluziile Consiliului privind diplomația în domeniul climei

1. Schimbările climatice reprezintă o amenințare existențială pentru umanitate și biodiversitate în toate țările și regiunile și necesită un răspuns colectiv urgent. Uniunea Europeană dă dovadă de spirit de lider și își asumă responsabilitatea. Concluziile Consiliului European din 12 decembrie 2019 au aprobat obiectivul de a realiza o UE neutră din punct de vedere climatic până în 2050, în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris. Luând, de asemenea, în considerare Raportul special al IPCC privind încălzirea globală cu 1,5 °C, Comisia Europeană și-a prezentat Pactul ecologic european, care avansează propuneri pentru o tranziție la nivelul întregii economii și o strategie de creștere durabilă, care se doresc a fi atât juste, cât și favorabile incluziunii, și care vizează protejarea prosperității, protejând în același timp planeta noastră. Rolul de lider al UE, prin exemple, este esențial pentru creșterea nivelului de ambiție la nivel mondial în ansamblu.
2. Cele mai recente dovezi științifice, inclusiv rapoartele Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC), arată că, în pofida eforturilor globale, emisiile la nivel mondial continuă să crească. Constatarea faptului că Arctica se încălzește de peste două ori mai rapid decât media la nivel mondial reprezintă o îngrijorare deosebită, având consecințe grave pe plan mondial. Rapoartele recente potrivit cărora regiunea mediteraneeană este un punct nevralgic în ceea ce privește efectele schimbărilor climatice, caracterizat de scăderea precipitațiilor și de creșterea temperaturilor, reprezintă un alt motiv de îngrijorare gravă, la fel ca și încălzirea Mării Baltice, a Mării Negre și a Mării Nordului într-un ritm mai rapid decât media. Decalajul dintre nivelul actual de ambiție și acțiune globală și obiectivele convenite ale Acordului de la Paris este în creștere. Această deconectare este reflectată într-o mișcare condusă de tineri, prin care se solicită luarea de măsuri pentru a răspunde constatărilor științifice. Consiliul subliniază că 2020 va fi un an crucial pentru nivelul de ambiție. UE solicită tuturor părților să își actualizeze contribuțiile stabilite la nivel național (CSN) în conformitate cu Acordul de la Paris și să sporească claritatea, transparența și înțelegerea propriilor CSN, precum și să comunice strategii de dezvoltare cu emisii scăzute pe termen lung, în conformitate cu Acordul de la Paris, care să reflecte cel mai înalt nivel de ambiție posibil ca răspuns la urgența abordării schimbărilor climatice.

3. Prin urmare, consolidarea răspunsului la nivel mondial la urgența climatică este o chestiune de extremă urgență. Uniunea Europeană este hotărâtă să contribuie la creșterea nivelului de ambiție la nivel mondial și va utiliza toate instrumentele pe care le are la dispoziție pentru a face față provocărilor climatice. Trebuie intensificate urgent eforturile dincolo de granițele UE. Consiliul European din decembrie a solicitat Comisiei și Înalțului Reprezentant să acorde o atenție deosebită diplomației în domeniul climei. Acest angajament internațional se va baza pe nivelul ridicat de ambiție al Uniunii Europene în toate sectoarele relevante și va fi o prioritate-cheie pentru diplomația europeană în 2020.
4. Un angajament internațional consolidat și susținut este esențial pentru succesul abordării schimbărilor climatice. Acordul de la Paris este în continuare cadrul multilateral indispensabil care reglementează acțiunile în domeniul climei. Totuși, rezultatele celei de a 25-a Conferințe a părților la Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (COP25) de la Madrid evidențiază nevoia urgentă de acțiuni sporite din partea statelor, a autorităților locale și regionale, a societății civile și a sectorului privat, inclusiv a instituțiilor financiare.
5. Uniunea Europeană trebuie să îndemne țările terțe să își intensifice eforturile alături de Uniunea Europeană. Uniunea Europeană își va consolida sprijinul pentru părțile relevante în revizuirea și punerea în aplicare a contribuțiilor stabilite la nivel național, inclusiv prin intermediul parteneriatului CSN, precum și în elaborarea unor strategii ambițioase pe termen lung, inclusiv înaintea COP 26 de la Glasgow, în vederea stabilirii celui mai înalt nivel de ambiție posibil. Uniunea Europeană va continua să acționeze ca partener constructiv, dar și ca partener ferm. Acest lucru va fi sprijinit de toate instrumentele noastre de politică externă, inclusiv instrumentele financiare durabile și politicile comerciale, pentru a promova o dezvoltare sigură și durabilă cu emisii reduse de gaze cu efect de seră și rezilientă la schimbările climatice. Reamintind necesitatea de a realiza neutralitatea climatică într-un mod care să mențină competitivitatea UE, inclusiv prin elaborarea unor măsuri eficiente de combatere a relocării emisiilor de dioxid de carbon într-un mod compatibil cu OMC, Consiliul ia act de intenția Comisiei de a propune un mecanism de ajustare a emisiilor de dioxid de carbon în sectoarele cu emisii ridicate de dioxid de carbon. Consiliul reamintește că acordurile UE cu țările și regiunile terțe oferă, de asemenea, oportunități de dialog și cooperare cu țările partenere în ceea ce privește clima și mediul. Instalațiile din țările terțe trebuie să adere la cele mai înalte standarde internaționale de mediu și de siguranță.

6. Consiliul reamintește angajamentul continuu al UE și al statelor sale membre de a intensifica mobilizarea finanțării pe plan internațional a combaterii schimbărilor climatice. Aceasta este parte a obiectivului colectiv al țărilor dezvoltate de a mobiliza în comun 100 de miliarde USD pe an până în 2020 și în continuare până în 2025, în scopul atenuării și adaptării în țările în curs de dezvoltare, dintr-o gamă largă de surse, instrumente și canale, în contextul unor acțiuni semnificative de atenuare și în condiții de transparență în privința punerii în aplicare și subliniază necesitatea participării unei game mai largi de contribuitori. Consiliul salută inițiativele la nivel național și internațional privind finanțarea durabilă și neutralitatea climatică, cum ar fi recent lansata Coaliție a miniștrilor de finanțe pentru acțiuni în domeniul climei și Platforma internațională pentru finanțarea durabilă.
7. În paralel, Comisia, Înalțul Reprezentant și statele membre vor consolida angajamentul bilateral în domeniul acțiunilor climatice cu țările partenere și organizațiile regionale. Vom colabora în mod prioritar cu economiile G20 din afara UE care reprezintă trei sferturi din emisiile globale de gaze cu efect de seră, precum și cu țările cele mai vulnerabile afectate în mod deosebit de schimbările climatice, inclusiv cu țările cel mai puțin dezvoltate și statele insulare mici în curs de dezvoltare, în adaptarea la noile realități ale schimbărilor climatice și în consolidarea rezilienței la efectele negative ale acestora, precum și în promovarea realizării obiectivelor de dezvoltare durabilă. În acest context, UE va continua să susțină, să promoveze și să protejeze drepturile omului, precum și egalitatea de gen și emanciparea femeilor.

8. Consiliul subliniază importanța urmăririi unor abordări specifice pentru cooperarea cu țările terțe, ținând seama de necesitatea unei tranziții juste și echilibrate din punct de vedere social ca factor favorizant al acțiunilor climatice. Aceasta înseamnă susținerea unor acțiuni specifice din partea altora, pe baza unei analize solide a domeniilor în care pot fi obținute rezultate și prin demonstrarea unor câștiguri economice și de mediu, precum și a avantajului global al stopării creșterii temperaturii. Acțiunile de accelerare a acțiunilor climatice în țările partenere, atât prin măsurile de atenuare, cât și prin cele de adaptare, vor implica toate sectoarele economiei – la fel ca în UE –, necesitând consolidarea dialogurilor bilaterale existente și a cooperării tehnice. Statele membre care au programe existente în domeniul climei și al energiei cu țări ale G20 din afara UE vor face schimb de experiență cu privire la angajamentul lor bilateral de a asigura o diplomație a UE în domeniul climei coerentă și eficientă, care ar putea include, de asemenea, eforturi de combatere a despăduririlor, de promovare a gestionării integrate a resurselor de apă și de conservare a biodiversității. Ar trebui analizată, de asemenea, implicarea inovatoare a factorilor de decizie, a societății civile și a întreprinderilor, în strânsă coordonare cu cadrele existente.
9. Summitul UE-China de la Beijing și reuniunea liderilor de la Leipzig, Summitul UE-Japonia, Summitul UE-Uniunea Africană și Summitul UE-India, precum și alte evenimente internaționale majore din 2020, cum ar fi Conferința Organizației Națiunilor Unite privind oceanele de la Lisabona și cea de a 15-a Conferință a părților la Convenția Organizației Națiunilor Unite privind diversitatea biologică de la Kunming, oferă ocazii bune de consolidare a alianțelor și a acțiunilor privind clima și mediul, într-un an critic în contextul discuțiilor internaționale privind clima, oceanele și biodiversitatea. Comisia, Înalțul Reprezentant și statele membre vor pune, de asemenea, un accent sporit pe sprijinirea eforturilor depuse de vecinii imediați ai UE – în vecinătatea sudică, în țările din cadrul Parteneriatului estic și în Balcanii de Vest, în special în regiunile și sectoarele lor cele mai afectate de tranziție.

10. Uniunea Europeană este pe deplin conștientă că schimbările climatice multiplică amenințările la adresa stabilității și securității internaționale, afectând în special persoanele aflate în cele mai fragile și vulnerabile situații, sporind presiunile asupra mediului și riscul de dezastre, contribuind la pierderea mijloacelor de subzistență și forțând strămutarea persoanelor. Înalțul Reprezentant, Comisia și statele membre vor continua să ia în considerare factorii și riscurile legate de climă și mediu, inclusiv în ceea ce privește apa, în colaborarea noastră strategică cu țările partenere și să lucreze la măsuri preventive, cum ar fi sistemele de alertă timpurie. Consiliul continuă să încurajeze Consiliul de Securitate al ONU (CSONU) și sistemul Națiunilor Unite să creeze o bază de informații cuprinzătoare pentru CSONU cu privire la riscurile în materie de securitate legate de climă, să integreze pe deplin factorii de risc pe termen scurt și lung pentru climă și mediu în evaluarea și gestionarea amenințărilor la adresa păcii și a securității la nivel de țară, la nivel regional și la nivel internațional, precum și să se bazeze pe cunoștințele de specialitate ale întregului sistem al ONU pentru a găsi răspunsuri operaționale la respectivele riscuri și pentru a consolida misiunile ONU de pe teren.
11. Consiliul reamintește concluziile sale din 17 iunie 2019 privind securitatea și apărarea, recunoscând relevanța aspectelor de mediu și a schimbărilor climatice pentru misiunile și operațiile PSAC, inclusiv impactul acestora asupra planificării și dezvoltării capacităților militare ținând cont de legătura dintre politicile climatice și securitate. Consiliul face apel la continuarea acestei activități și la consolidarea cooperării între diferiți actori, fără a aduce atingere autonomiei decizionale a UE.
12. Pentru a da curs concluziilor Consiliului European din 12 decembrie 2019, Consiliul face apel la Înalțul Reprezentant, la Comisie și la statele membre să colaboreze în mod urgent în vederea unei abordări strategice a diplomației în domeniul climei până în iunie 2020, care să identifice căi concrete și operaționale de urmat pentru a atinge obiectivele stabilite în aceste concluzii ale Consiliului. Misiunea va fi sprijinită de Rețeaua UE de diplomatie ecologică, asigurând o sinergie deplină cu diplomația energetică a UE și va mobiliza resursele combinate ale delegațiilor Uniunii Europene și ale ambasadelor statelor membre în țările terțe. Consiliul va reveni asupra acestor chestiuni înaintea COP26 din 2020 de la Glasgow.